

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-161-25

Druk nr 1678
Warszawa, 3 września 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam
Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych
został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych

Art. 1. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 526, 820, 1172 i 1178) w art. 2 w § 1a uchyla się pkt 3.

Art. 2. Prezes sądu rejonowego, w terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, może przenieść asesora sądowego, za jego zgodą, do wydziału rodzinnego i nieletnich. Skorzystanie z uprawnienia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie wyłącza możliwości zmiany zakresu obowiązków asesora sądowego skutkującej przeniesieniem do innego wydziału na podstawie art. 22a § 4 zdanie drugie ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa ma na celu umożliwienie orzekania przez asesorów sądowych w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, sprawach dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz sprawach należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw.

Projektowana ustawa przewiduje uchylenie w art. 2 w § 1a pkt 3 w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334, z późn. zm.; dalej: „u.s.p.”), w myśl którego asesorzy sądowi pozostają wyłączeni od wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości w zakresie rozstrzygania spraw, o których mowa w art. 12 § 1 pkt 3 u.s.p., to jest spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz spraw należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw.

W ocenie projektodawcy niezależnie od poważnego charakteru i rangi społecznej spraw tego rodzaju przygotowanie zawodowe asesorów sądowych wynikające z długiej i wymagającej ścieżki edukacyjnej oraz wiek objęcia stanowiska asesorskiego wynoszący minimalnie ok. 26 lat dają podstawy do tego, aby umożliwić asesorom sądowym wykonywanie obowiązków orzeczniczych także w sprawach pozostających w zakresie właściwości wydziałów rodzinnych i nieletnich. Wiąże się to również z koniecznością zasilania tych wydziałów nową kadrą orzeczniczą. W obecnym stanie prawnym egzaminowani aplikanci aplikacji sędziowskiej nie mogą bowiem wybierać stanowisk asesorskich w wydziałach rodzinnych i nieletnich niezależnie od zainteresowania problematyką prawa rodzinnego (właśnie z racji ograniczenia wynikającego z treści art. 2 § 1a pkt 3 u.s.p.), co znacząco ogranicza możliwość napływu nowej kadry do tych wydziałów i powoduje konieczność jej budowania w oparciu o sędziów przenoszonych z innych wydziałów albo podejmujących się wykonywania zawodu sędziego w ramach innej ścieżki dostępu niż po ukończeniu aplikacji sędziowskiej.

W przepisie przejściowym (art. 2) zawarto regulację szczególną związaną z wprowadzaną rezygnacją z wyłączenia możliwości orzekania przez asesorów sądowych w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego. Jest ona nakierowana na umożliwienie przeniesienia chętnych asesorów sądowych do wydziałów rodzinnych i nieletnich w okresie roku od wejścia w życie ustawy, niezależnie od ogólnych zasad przenoszenia asesorów sądowych między

wydziałami, w celu wzmocnienia kadrowego tych wydziałów, o ile prezes sądu dostrzeże taką konieczność.

W projekcie wskazano, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy został zamieszczony na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.).

Projekt nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie będzie miał negatywnego wpływu na rynek pracy oraz na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu <u>Pod względem legislacyjnym:</u> Arkadiusz Myrcha, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu <u>Opiekun legislacyjny:</u> Marcin Gubała, Dyrektor Departamentu Legislacyjnego e-mail: sekretariat.dl@ms.gov.pl; tel. 22 52-12-764 Amelia Choroszevska, główny specjalista, Departament Legislacyjny e-mail: Amelia.Choroszevska@ms.gov.pl; tel. 538-553-206 <u>Opiekun merytoryczny:</u> Dorota Łopalewska, Dyrektor Departamentu Spraw Rodzinnych i Nieletnich e-mail: sekretariat.dsrin@ms.gov.pl; tel. 22 23-90-740	Data sporządzenia 25.08.2025 r. Źródło Inicjatywa własna Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD270
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowana ustawa ma na celu umożliwienie orzekania przez asesorów sądowych w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, sprawach dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz sprawach należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw. W obecnym stanie prawnym egzaminowani aplikanci aplikacji sędziowskiej nie mogą wybierać stanowisk asesorskich w wydziałach rodzinnych i nieletnich niezależnie od zainteresowania problematyką prawa rodzinnego. Wyłączenia te w sprawach rodzinnych są znacznie szersze niż na przykład w sprawach karnych, w których asesorzy sądowi są wyłączeni jedynie od stosowania tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym wobec zatrzymanego przekazanego do dyspozycji sądu wraz z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania oraz rozpoznawania zażaleń na postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia, na postanowienia o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia i na postanowienia o umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw. W sprawach cywilnych, pracowniczych i gospodarczych nie występują wyłączenia. Natomiast w sprawach określonych w art. 12 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334, z późn. zm.; dalej: „u.s.p.”) asesorzy mogą rozpoznawać jedynie sprawy o zezwolenie na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem dziecka lub osoby pozostającej pod opieką w postaci prostego przyjęcia lub odrzucenia spadku. Rozstrzygane są one jednak w wydziałach cywilnych. Tymczasem przygotowanie zawodowe asesorów sądowych, wynikające z długiej i wymagającej ścieżki edukacyjnej, oraz wiek objęcia stanowiska asesorskiego, wynoszący minimalnie ok. 26 lat, dają podstawy do tego, aby umożliwić asesorom sądowym wykonywanie obowiązków orzeczniczych także w sprawach pozostających w zakresie właściwości wydziałów rodzinnych i nieletnich. Asesorzy często legitymują się wcześniejszym doświadczeniem zawodowym, zdobytym m.in. na stanowiskach asystenta sędziego, referendarza sądowego, adwokata czy radcy prawnego, co stanowi potwierdzenie ich kompetencji merytorycznych oraz doświadczenia życiowego. Zauważenia wymaga również, że osoby, które odbywały asesurę w innych wydziałach, po jej zakończeniu nie chcą zmienić pionu orzeczniczego, co utrudnia zapewnienie odpowiedniej obsady wydziałów rodzinnych i nieletnich. Stanowi to trudną sytuację dla stron postępowań, w szczególności dzieci, ich rodzin, pacjentów szpitali psychiatrycznych, seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami. Należy podkreślić także, że sędziowie orzekający w wydziałach rodzinnych i nieletnich są szczególnie obciążeni pracą. Poniżej zostały przedstawione dane statystyczne dotyczące liczby spraw załatwionych przez jednego sędziego w latach 2020–2024, według obsady średniookresowej:					
ROK	2020	2021	2022	2023	2024
Wydziały rodzinne i nieletnich	1509,9	1621,4	1638,3	1582	1534,4
Wydziały cywilne	732,5	661,9	724,7	648,5	596,3
Wydziały karne	951,3	1078,7	1059,5	1021,4	988,4
Wydziały pracy i ubezpieczeń społecznych	338,6	355,8	352,9	349,6	444

Wydziały gospodarcze	469,9	380,4	426,9	409	403,4
----------------------	-------	-------	-------	-----	-------

W 2024 r. średni czas trwania postępowania w sądzie I instancji w wydziale rodzinnym i nieletnich wydłużył się do 5 miesięcy i 6 dni, przy czym w poszczególnych sądach, zwłaszcza w dużych okręgach, jest zauważalne wydłużanie się czasu trwania zwłaszcza spraw opiekuńczych, nawet do dwóch, trzech lat. Wzrosła także liczba posiedzeń wykonawczych.

ROK	Liczba odbytych posiedzeń wykonawczych	Ogólna liczba spraw załatwionych na posiedzeniach
2020	63 171	565 526
2021	64 847	569 388
2022	66 883	572 935
2023	71 965	584 123
2024	71 646	601 063

Nie jest możliwe dokładne oszacowanie liczby asesorów sądowych, którzy mogliby zostać przeniesieni do wydziałów rodzinnych i nieletnich w sądach powszechnych. Przeniesienie asesora sądowego przez prezesa sądu rejonowego będzie możliwe wyłącznie za zgodą samego asesora, co znacząco utrudnia sporządzenie wiarygodnej prognozy. Zakłada się jednak, że co najmniej 1/5 etatów asesorskich mogłaby zostać skierowana do wydziałów rodzinnych i nieletnich sądów rejonowych, ze względu na ich bardzo trudną sytuację kadrową.

Na dzień 30 czerwca 2025 r. ogólna liczba obsadzonych etatów asesorów sądowych w sądach rejonowych wynosiła 645 etatów. W dniu 31 lipca 2025 r. Prezydent RP wręczył kolejne akty mianowania na asesorów sądowych tegorocznym egzaminowanym absolwentom aplikacji sędziowskiej KSSiP. Na stronie internetowej Kancelarii Prezydenta RP wskazanych jest 170 nazwisk nominowanych asesorów sądowych. Jeżeli wszystkie te osoby odebrały akty mianowania, na dzień 31 lipca 2025 r. łącznie powinno być obsadzonych 815 etatów asesorów sądowych w sądach rejonowych w kraju.

Wobec faktu, że asesura jest podstawową ścieżką dojścia do zawodu sędziego, obecna sytuacja prawna, w której brak możliwości odbywania asesury w wydziałach rodzinnych i nieletnich, utrudnia zdobywanie praktycznych umiejętności przez osoby, które mogłyby zostać sędziami orzekającymi w tym zakresie, oraz ogranicza dopływ nowych kadr sędziowskich do tych wydziałów.

Utrzymująca się zapaść wydziałów rodzinnych i nieletnich, wynikająca z ograniczenia możliwości napływu kadry, wymaga zapewnienia możliwości przeniesienia asesorów sądowych przy uwzględnieniu:

- specjalizacji sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych w rozpoznawaniu poszczególnych rodzajów spraw,
- konieczności zapewnienia właściwego rozmieszczenia sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych w wydziałach sądu,
- równomiernego rozłożenia ich obowiązków,
- potrzeby zagwarantowania sprawnego postępowania sądowego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mając na uwadze kwestie przedstawione w pkt 1 OSR, proponuje się:

- uchylene w art. 2 w § 1a pkt 3 u.s.p., dzięki czemu asesorzy nie będą już wyłączani od wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości w zakresie rozstrzygania spraw, o których mowa w art. 12 § 1 pkt 3 u.s.p., to jest spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz spraw należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw,
- umożliwienie przeniesienia asesorów sądowych, za ich zgodą, do wydziałów rodzinnych i nieletnich, w terminie roku od wejścia w życie ustawy, w celu wzmocnienia kadrowego tych wydziałów, o ile prezes sądu dostrzeże taką konieczność na podstawie swojego doświadczenia i wiedzy o obciążeniu pracą poszczególnych wydziałów danego sądu. Skorzystanie z tego uprawnienia nie wyłączy możliwości zmiany zakresu obowiązków asesora sądowego skutkującej przeniesieniem do innego wydziału na podstawie art. 22a § 4 zdanie drugie u.s.p.

Z uwagi na dysponowanie oznaczoną liczbą obsadzonych etatów asesorskich skierowanie części etatów z tej puli do wydziałów rodzinnych i nieletnich spowoduje mniejsze zasilenie kadrowe innych wydziałów sądów powszechnych. Zarządzanie rotacją kadr, w zakresie nieobjętym projektowaną ustawą, będzie odbywało się na dotychczasowych zasadach ogólnych, określonych w szczególności w art. 22a u.s.p. Prezes sądu apelacyjnego w sądzie apelacyjnym – po zasięgnięciu opinii kolegium sądu apelacyjnego, prezes sądu okręgowego w sądzie okręgowym – po zasięgnięciu opinii kolegium sądu okręgowego, a prezes sądu rejonowego w sądzie rejonowym – po zasięgnięciu opinii kolegium

właściwego sądu okręgowego ustalają podział czynności, w tym przydział sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych do wydziałów sądu, przy uwzględnieniu specjalizacji sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych w rozpoznawaniu poszczególnych rodzajów spraw, konieczności zapewnienia właściwego rozmieszczenia sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych w wydziałach sądu i równomiernego rozłożenia ich obowiązków oraz potrzeby zagwarantowania sprawnego postępowania sądowego. Prezes sądu może ustalić nowy podział czynności w całości lub części w każdym czasie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Niemcy

W Niemczech odpowiednikiem asesora sądowego jest Richter auf Probe, nazywany także Gerichtsassessor. Zgodnie z art. 23b ust. 3 ustawy o ustroju sądów (GVG) nie może wykonywać obowiązków sędziego rodzinnego w pierwszym roku po mianowaniu, może jednak pełnić tę funkcję po upływie tego okresu¹⁾. Zgodnie z § 37 ustawy o wymiarze sprawiedliwości (JGG) wszyscy sędziowie sądów dla nieletnich powinni posiadać wiedzę i kwalifikacje w zakresie kształcenia młodzieży, kryminologii, pedagogiki i psychologii młodzieży.

Hiszpania

W Hiszpanii absolwenci Escuela Judicial są mianowani na stanowiska sędziowskie. W pierwszych miesiącach mogą mieć status sędziego w trakcie praktyk (juez en prácticas), jednak nie istnieją żadne ograniczenia dotyczące orzekania w sprawach rodzinnych i nieletnich²⁾.

Włochy³⁾

We Włoszech odpowiednikiem asesora jest magistrati ordinari in tirocinio. Nie orzekają oni samodzielnie, a jedynie przygotowują projekty orzeczeń, analizują akta i wykonują czynności pomocnicze. Dopiero po ukończeniu stażu stają się pełnoprawnymi sędziami. Jednak we Włoszech Trybunały ds. Nieletnich (Tribunali per i Minorenni) zawsze orzekają kolegiałnie, w składzie dwóch sędziów zawodowych i dwóch sędziów honorowych, którymi zwykle są eksperci z zakresu psychologii i pedagogiki, więc nawet jeśli początkujący sędzia zostanie mianowany na stanowisko w Trybunale ds. Nieletnich, nie orzeka samodzielnie.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Asesorzy sądowi	815 osób (stan na 31 lipca 2025 r.)	Dane własne MS	Umożliwienie asesorum sądowym orzekania w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
Sądy powszechne	11 sądów apelacyjnych 47 sądów okręgowych 319 sądów rejonowych	Informacje ogólnodostępne	Umożliwienie asesorum sądowym orzekania w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, co może spowodować mniejsze zasilenie kadrowe innych wydziałów sądów powszechnych.
Uczestnicy postępowań sądowych (z zakresu spraw rodzinnych i nieletnich)	717 078 – wpływ spraw rodzinnych i nieletnich (grudzień 2024 r.)	Dane własne MS	Projekt wpłynie na strony postępowań sądowych przez usprawnienie postępowań w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego dzięki umożliwieniu asesorum sądowym orzekania w tych sprawach.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”. Należy jednocześnie wskazać, że zawarte w projekcie rozwiązanie polegające na umożliwieniu asesorum sądowym wykonywania obowiązków orzeczniczych we wszystkich kategoriach spraw pozostających w zakresie właściwości wydziałów rodzinnych i nieletnich w sądach rejonowych stanowiło dotychczas część projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, wpisanego do Wykazu prac

¹⁾ § 23b GVG – Postanowienia indywidualne.

²⁾ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-12666> (§ 306–307).

³⁾ Przepisy proceduralne w sprawach dotyczących osób, małoletnich i rodzin.

legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD206, i było przedmiotem przeprowadzonych w stosunku do ww. projektu uzgodnień, konsultacji i opiniowania. W ramach konsultacji publicznych i opiniowania zgłoszono uwagi szczegółowo omówione w załączonym, tabelarycznym zestawieniu uwag.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2025 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0 (2025)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inne podmioty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inne podmioty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0 (2025)	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2025 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby z niepełnosprawnością i starsze	Projekt wpłynie na strony postępowań sądowych przez usprawnienie postępowań w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego dzięki umożliwieniu asesorum sądowym orzekania w tych sprawach.
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie ustawy nie będzie miało negatywnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, jak również nie będzie miało negatywnego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Brak.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana regulacja nie ma bezpośredniego wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne: prawa człowieka ☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Umożliwienie asesorum sądowym orzekania w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego. Wzrost liczby orzeczników przez dopuszczanie do orzekania we wszystkich sprawach rozstrzyganych w wydziałach rodzinnych i nieletnich asesorum sądowych może wpłynąć na zmniejszenie obciążenia pracą sędziów rodzinnych. Jednocześnie może to spowodować mniejsze zasilenie kadrowe innych wydziałów sądów powszechnych.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Przewiduje się ewaluację projektu w ciągu dwóch lat od wejścia w życie ustawy, która obejmie ewidencjonowanie liczby konkretnych spraw w sądach powszechnych, w szczególności w wydziałach rodzinnych i nieletnich, średni czas ich trwania, wskaźnik opanowania wpływu, wskaźnik stabilności, w oparciu o dane statystyczne Ministerstwa Sprawiedliwości. Pozwoliłoby to na ocenę skuteczności proponowanych rozwiązań i ewentualne zmonitorowanie potrzeb kadrowych sądów powszechnych.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Tabela zawierająca zestawienie uwag zgłoszonych w toku konsultacji publicznych i opiniowania.

**RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA
PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY – PRAWO O USTROJU SĄDÓW
POWSZECHNYCH (UD 270)**

I. Informacje ogólne.

Niniejszy dokument stanowi wypełnienie obowiązku określonego w § 51 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 i z 2025 r. poz. 408), zgodnie z którym organ wnioskujący sporządza raport z konsultacji obejmujący omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania. Stosownie do postanowień Regulaminu pracy Rady Ministrów projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (UD 270) został udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny. Projekt został też wpisany do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

II. Przebieg uzgodnień konsultacji publicznych i opiniowania.

A. 1. Rozwiązanie, które wprowadza projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (UD 270), polegające na umożliwieniu asesorum sądowym wykonywania obowiązków orzeczniczych we wszystkich kategoriach spraw pozostających w zakresie właściwości wydziałów rodzinnych i nieletnich w sądach rejonowych, stanowiło do dnia 23 lipca 2025 r. (tj. do dnia wpisania ww. projektu ustawy do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów) część projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, wpisanego do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD 206. Rozwiązania przyjęte w projekcie wpisanym pod numerem UD 206, w tym przewidujące umożliwienie asesorum sądowym wykonywania obowiązków orzeczniczych we wszystkich kategoriach spraw pozostających w zakresie właściwości wydziałów rodzinnych i nieletnich w sądach rejonowych, zostały poddane procedurze uzgodnień, konsultacji i opiniowania. W związku z powyższym w niniejszym raporcie odniesiono się do konsultacji i opiniowania przeprowadzonych w stosunku do projektu UD 206.

2. Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (UD 206) został skierowany do konsultacji publicznych pismem z dnia 25 marca 2025 r. z 21-dniowym terminem na zgłaszanie uwag. W ramach konsultacji publicznych projekt został przesłany do następujących podmiotów:

1. Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju,
2. Fundacja im. Stefana Batorego,
3. Helsińska Fundacja Praw Człowieka,
4. Niezależne Stowarzyszenie Prokuratorów „Ad Vocem”,
5. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych,
6. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziów Sądów Administracyjnych,
7. Stowarzyszenie Absolwentów i Aplikantów KSSiP „Votum”,
8. Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex super omnia”,

9. Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych LEX IUSTA,
10. Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”,
11. Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych „Pro Familia”,
12. Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce,
13. Stowarzyszenie Sędziów THEMIS,
14. Związek Zawodowy Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.

B. Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (UD 206) został skierowany do opiniowania pismami z dnia 25 marca 2025 r. z 21-dniowym terminem na zgłaszanie uwag. W ramach opiniowania projekt został przesłany do następujących podmiotów:

1. Komisja Kodyfikacyjna Ustroju Sądownictwa i Prokuratury,
2. Krajowa Rada Radców Prawnych,
3. Krajowa Rada Sądownictwa,
4. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych,
5. Naczelna Rada Adwokacka,
6. Naczelny Sąd Administracyjny,
7. Prezes Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu,
8. Prezes Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie,
9. Prokurator Krajowy,
10. Prokuratura Regionalna w Białymstoku,
11. Prokuratura Regionalna w Gdańsku,
12. Prokuratura Regionalna w Katowicach,
13. Prokuratura Regionalna w Krakowie,
14. Prokuratura Regionalna w Lublinie,
15. Prokuratura Regionalna w Łodzi,
16. Prokuratura Regionalna w Poznaniu,
17. Prokuratura Regionalna w Rzeszowie,
18. Prokuratura Regionalna w Szczecinie,
19. Prokuratura Regionalna w Warszawie,
20. Prokuratura Regionalna we Wrocławiu,
21. Rzecznik Praw Obywatelskich,
22. Sąd Apelacyjny w Białymstoku,
23. Sąd Apelacyjny w Gdańsku,
24. Sąd Apelacyjny w Katowicach,
25. Sąd Apelacyjny w Krakowie,
26. Sąd Apelacyjny w Lublinie,
27. Sąd Apelacyjny w Łodzi,
28. Sąd Apelacyjny w Poznaniu,
29. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie,
30. Sąd Apelacyjny w Szczecinie,
31. Sąd Apelacyjny w Warszawie,
32. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu,
33. Sąd Najwyższy,

34. Urząd Ochrony Danych Osobowych.

- C. Uwagi do projektu ustawy UD 206 w ramach konsultacji i opiniowania w stosunku do przepisu wprowadzającego możliwość wykonywania przez asesorów sądowych obowiązków orzeczniczych we wszystkich kategoriach spraw pozostających w zakresie właściwości wydziałów rodzinnych i nieletnich w sądach rejonowych zostały zgłoszone przez podmioty wymienione w załączonym, tabelarycznym zestawieniu uwag.

III. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania.

Omówienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych i opiniowania wraz ze stanowiskiem jakie zajął w stosunku do nich projektodawca zostało zawarte w załączonym, tabelarycznym zestawieniu uwag.

IV. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia innym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

V. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.

Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Załącznik:

- Tabela uwag wniesionych w toku konsultacji publicznych i opiniowania.

Wykaz uwag i opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (UD206) w zakresie umożliwienia asesorom orzekania w wydziałach rodzinnych (aktualnie materia jest przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych UD 270)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagi	Uwaga dotyczy	Treść uwagi	Stanowisko MS
1.	Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA	Art. 1 pkt 1 w zakresie art. 2 § 1a pkt 3	W opinii Stowarzyszenia Sędziów Polskich „IUSTITIA” decyzja o tym by umożliwić asesorom wykonywanie zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości w obszarze prawa rodzinnego i opiekuńczego, przy jednoczesnym utrzymaniu w mocy zasady, iż nie mogą oni orzekać w sprawach z zażalenia na zakończenie postępowania przygotowawczego czy w tzw. sprawach aresztowych – nie ma żadnego uzasadnienia. Przypomnieć należy, że w uzasadnieniu projektu ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, wprowadzającej ponownie funkcję asesora sądowego wyłączenie asesorów sądowych z zadań w obszarze prawa rodzinnego i rodzinnego oraz konkretnych zadań w obszarze prawa karnego i procedury karnej tłumaczono poważnym charakterem i rangą społeczną tych spraw oraz koniecznością	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy doświadczenie życiowe i przygotowanie zawodowe asesorów gwarantuje sprawne i merytoryczne orzekanie w sprawach rodzinnych i opiekuńczych. Nie ma żadnych racjonalnych przyczyn, dla których asesorzy nie mogliby orzekać we wszystkich kategoriach spraw rodzinnych i nieletnich w sądach rejonowych. Wprowadzenie projektowanych zmian ma również znaczenie praktyczne dla funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, ze względu na bardzo trudną sytuację kadrową w wymiarze sprawiedliwości, wynikającą z nieobsadzenia wielu stanowisk sędziowskich. Taka sytuacja może stwarzać zagrożenie życia i zdrowia osób wymagających ochrony prawnej ze strony sądów rodzinnych, bowiem w sprawach rodzinnych i opiekuńczych rozstrzygnięcia powinny zapadać niezwłocznie. Doświadczenie pokazuje, że praktykanci i aplikanci sądowi często są zainteresowani sprawami rodzinnymi i opiekuńczymi oraz deklarują

Wykaz uwag i opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (UD206) w zakresie umożliwienia asesorum orzekania w wydziałach rodzinnych (aktualnie materia jest przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych UD 270)

			posiadania przy ich rozpoznawaniu doświadczenia życiowego i zawodowego. W opinii Stowarzyszenia Sędziów Polskich „IUSTITIA” żadne względy celowościowe, funkcjonalne czy systemowe nie prowadzą do wniosku, że asesorzy posiadają wystarczająco dużo doświadczenia, by rozpoznawać sprawy w wydziałach rodzinnych, zaś niedostatecznie dużo, by rozpoznać sprawy z zażaleń na postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia, na postanowienia o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia i na postanowienia o umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw czy wreszcie tzw. wnioski aresztowe. Jeżeli projektodawca ocenia, że doświadczenie życiowe i przygotowanie zawodowe asesorów jest na poziomie gwarantującym sprawne orzekanie w sprawach rodzinnych i opiekuńczych (który to pogląd opiniujący podziela), to jednocześnie dają oni gwarancję sprawnego i merytorycznego rozpoznania spraw zażaleniowych i wniosków aresztowych w wydziałach karnych.	chęć pracy w tych wydziałach, podobnie jak asystenci sędziów w wydziałach rodzinnych czy referendarze - osoby po 35 roku życia. Mają oni odpowiednie predyspozycje i doświadczenie życiowe, wynikające z własnego życia osobistego, są bardzo dobrze zorientowani w problematyce spraw rodzinnych i opiekuńczych. Zagadnienie umożliwienia asesorum rozpoznawania spraw z zażaleń na postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia, na postanowienia o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia i na postanowienia o umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw czy tzw. wniosków aresztowych nie jest przedmiotem projektowanej nowelizacji realizującej m.in. punktowy cel w postaci umożliwienia asesorum wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości w obszarze prawa rodzinnego i opiekuńczego
--	--	--	--	---

Wykaz uwag i opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (UD206) w zakresie umożliwienia asesorum orzekania w wydziałach rodzinnych (aktualnie materia jest przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych UD 270)

			W związku z powyższym Stowarzyszenie Sędziów Polskich „IUSTITIA” postuluje wprowadzenie zmiany poprzez uchylenie art. 2 § 1a ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych w całości.	
2.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziów „Sędziowie RP”	Art. 1 pkt 1 w zakresie art. 2 § 1a pkt 3	Rozszerzenie uprawnień asesorów do orzekania w sprawach rodzinnych. <u>Zmianę opiniujemy negatywnie.</u> Dostrzegamy problemy orzecznicze pojawiające się w wydziałach rodzinnych, ale wynikają one nie z faktu niewłaściwej regulacji prawnej tylko z faktu zaniechania dokonywania przez Ministra Sprawiedliwości ogłoszeń o wolnych stanowiskach sędziowskich. To powoduje zapaść nie tylko w wydziałach rodzinnych, ale w całym wymiarze sprawiedliwości. Rozwiązaniem tych problemów nie jest jednak obniżanie standardów orzeczniczych tylko powrót na drogę stosowania prawa. Przesłanką do wyłączenia uprawnień asesorów w orzekaniu w sprawach rodzinnych nie jest brak odpowiedniej wiedzy prawnej	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy doświadczenie życiowe i przygotowanie zawodowe asesorów gwarantuje sprawne i merytoryczne orzekanie w sprawach rodzinnych i opiekuńczych. Nie ma żadnych racjonalnych przyczyn, dla których asesorzy nie mogliby orzekać we wszystkich kategoriach spraw rodzinnych i nieletnich w sądach rejonowych. Wprowadzenie projektowanych zmian ma również znaczenie praktyczne dla funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, ze względu na bardzo trudną sytuację kadrową w wymiarze sprawiedliwości, wynikającą z nieobsadzenia wielu stanowisk sędziowskich. Taka sytuacja może stwarzać zagrożenie życia i zdrowia osób wymagających ochrony prawnej ze strony sądów rodzinnych, bowiem w sprawach rodzinnych i opiekuńczych rozstrzygnięcia powinny zapadać niezwłocznie.

Wykaz uwag i opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (UD206) w zakresie umożliwienia asesorum orzekania w wydziałach rodzinnych (aktualnie materia jest przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych UD 270)

			tylko brak odpowiedniego doświadczenia życiowego. Są to młode osoby, które dopiero co zaczynają dorosłe życie na własny rachunek. W sprawach rodzinnych zazwyczaj podejmuje się decyzje dotyczące opieki nad dziećmi i do prawidłowych decyzji w tym zakresie potrzebna jest z jednej strony odpowiednia wiedza prawna, a z drugiej strony znajomość życia i trudno, aby te decyzje podejmowały osoby, które zazwyczaj jeszcze nie mają własnych dzieci lub mają ale jeszcze bardzo małe.	Doświadczenie pokazuje, że praktykanci i aplikanci sądowi często są zainteresowani sprawami rodzinnymi i opiekuńczymi oraz deklarują chęć pracy w tych wydziałach, podobnie jak asystenci sędziów w wydziałach rodzinnych czy referendarze - osoby po 35 roku życia. Mają oni odpowiednie predyspozycje i doświadczenie życiowe, wynikające z własnego życia osobistego, są bardzo dobrze zorientowani w problematyce spraw rodzinnych i opiekuńczych.
3.	Prezes Sądu Okręgowego w Gdańsku	Art. 1 pkt 1 w zakresie art. 2 § 1a pkt 3	W zakresie uchylenia art. 2 § 1a pkt 3 u.s.p., w myśl którego asesorzy sądowi pozostają wyłączeni od wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości w zakresie rozstrzygania spraw, o których mowa w art. 12 § 1 pkt 3 u.s.p., to jest spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz spraw należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw Sędzia Wizytator ds. Rodzinnych i	Ocena propozycji zmiany pozytywna.

Wykaz uwag i opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (UD206) w zakresie umożliwienia asesorum orzekania w wydziałach rodzinnych (aktualnie materia jest przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych UD 270)

			Nieletnich Sądu Okręgowego w Gdańsku podzielił argumentację podniesioną w uzasadnieniu projektu ustawy. Umożliwienie orzekania asesorum w powyższej kategorii spraw Wiceprezes Sądu Okręgowego w Gdańsku oceniła pozytywnie.	
4.	Stowarzyszenie Prawnicy dla Polski	Art. 1 pkt 1 w zakresie art. 2 § 1a pkt 3	Zgodnie z projektem ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, asesory sądowi zyskaliby uprawnienie do wykonywania czynności orzeczniczych także w wydziałach rodzinnych i nieletnich, a więc i w sprawach takich kategorii. Przyznać należy, że sytuacja w tych wydziałach jest niezwykle trudna, jednak jej przyczyną nie jest ograniczony zakres uprawnień asesorów sądowych. Wina tkwi w postawie Ministra Sprawiedliwości, który pomimo nałożonego nań ustawowego obowiązku (art. 20a § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych), nie obwieszcza o wolnych stanowiskach sędziowskich. Podkreślić należy, że uzasadnieniem takiego zaniechania nie jest treść orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej albo	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawcy doświadczenie życiowe i przygotowanie zawodowe asesorów gwarantuje sprawne i merytoryczne orzekanie w sprawach rodzinnych i opiekuńczych. Nie ma żadnych racjonalnych przyczyn, dla których asesory nie mogliby orzekać we wszystkich kategoriach spraw rodzinnych i nieletnich w sądach rejonowych. Wprowadzenie projektowanych zmian ma również znaczenie praktyczne dla funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, ze względu na bardzo trudną sytuację kadrową w wymiarze sprawiedliwości, wynikającą z nieobsadzenia wielu stanowisk sędziowskich. Taka sytuacja może stwarzać zagrożenie życia i zdrowia osób wymagających ochrony prawnej ze strony sądów rodzinnych, bowiem w sprawach rodzinnych i opiekuńczych rozstrzygnięcia powinny zapadać niezwłocznie. Doświadczenie pokazuje, że praktykanci i aplikanci sądowi

Wykaz uwag i opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (UD206) w zakresie umożliwienia asesorum orzekania w wydziałach rodzinnych (aktualnie materia jest przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych UD 270)

			Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, co już wyżej omówiono. Przypomnieć też trzeba, że Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z 25 marca 2019 r. w sprawie K 12/18, stwierdził zgodność ze wzorcem konstytucyjnym tych przepisów ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, na podstawie których to Sejm wybiera 15 sędziowskich członków Krajowej Rady Sądownictwa. Podobne rozwiązania obowiązują i nie są kwestionowane w Hiszpanii. Sprawy procedowane w wydziałach rodzinnych i nieletnich nie są sprawami skomplikowanymi pod względem prawnym. Z uwagi jednak na swój specyficzny i przez to niezwykle delikatny charakter, wymagają znacznego doświadczenia życiowego, którego asesory sądowi w oczywisty sposób nie zdążyli zdobyć. Przemawia to w sposób jednoznaczny przeciwko proponowanej zmianie.	często są zainteresowani sprawami rodzinnymi i opiekuńczymi oraz deklarują chęć pracy w tych wydziałach, podobnie jak asystenci sędziów w wydziałach rodzinnych czy referendarze - osoby po 35 roku życia. Mają oni odpowiednie predyspozycje i doświadczenie życiowe, wynikające z własnego życia osobistego, są bardzo dobrze zorientowani w problematyce spraw rodzinnych i opiekuńczych.
5.	Prezes Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim	Art. 12	Pozytywnie należy ocenić projekt umożliwienia orzekania asesorum sądowym w sprawach rodzinnych i opiekuńczych oraz nieletnich. Dotychczasowe wyłączenie było nieuzasadnione i ograniczało prezesów sądów rejonowych w możliwości	Ocena propozycji zmiany pozytywna.

Wykaz uwag i opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (UD206) w zakresie umożliwienia asesorum orzekania w wydziałach rodzinnych (aktualnie materia jest przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych UD 270)

			równomiernego obciążania orzeczników pracą, z istotną szkodą dla wydziałów rodzinnych i nieletnich.	
6.	Prezes Sądu Okręgowego w Nowym Sączu	Art. 12	Wskazano również, że art. 12 ustawy zmieniającej oraz uchylenie art. 2 § 1a pkt 3 ustawy powoduje niemal całkowicie zrównanie zakresu zadań asesorów sądowych i sędziów, co spotkało się z aprobatą opiniujących, w świetle przeciążenia pracą wydziałów rodzinnych sądów rejonowych. Wskazano jednak, że w związku z tym należy jednak rozważyć, czy potencjalna dwukrotna zmiana przydziału asesora do wydziału w trakcie asesury (co umożliwi nowelizacja), nie utrudni jego wdrożenia się do pracy i późniejszego dokonania oceny. Według opiniujących rozważenia wymaga także zasadność utrzymywania w niezmienionej formie wskaźnika procentowego 80% wskazanego w art. 106y § 1 pusp oraz utrzymanie braku uprawnień asesorów do udziału w głosowaniu wskazanym w art. 36a § 1 pusp, jako że wraz z poszerzeniem zakresu obowiązków asesora	Ocena propozycji zmiany pozytywna. W ocenie projektodawcy potencjalna dwukrotna zmiana przydziału asesora do wydziału w trakcie asesury nie będzie miała negatywnych skutków dla wdrożenia się asesora do pracy, a przeciwnie - zagwarantuje mu większe doświadczenie zawodowe w różnych obszarach prawa. Zagadnienie zmiany wskaźnika wynagrodzenia zasadniczego asesora w stosunku do wynagrodzenia sędziego nie jest przedmiotem projektowanej nowelizacji. W ocenie projektodawcy należy jednak mieć na uwadze, że asesor jest w trakcie nauki zawodu, nie wydaje się zatem za zasadne, aby zwiększać jego wynagrodzenie w stosunku do wynagrodzenia sędziego czy

Wykaz uwag i opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (UD206) w zakresie umożliwienia asesorom orzekania w wydziałach rodzinnych (aktualnie materia jest przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych UD 270)

			sądowego zróżnicowanie uprawnień asesorów i sędziów wskazane w ww. przepisach znajduje coraz mniejsze uzasadnienie.	przyznawać mu dodatkowa uprawnienia wskazane przez wnoszącego uwagę.
7.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych (Zespół do spraw Ustroju Państwa i Wymiaru Sprawiedliwości)	Art. 12	Propozycję poszerzenia możliwości orzekania przez asesorów sądowych o sprawy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, sprawy dotyczące demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz o sprawy należące do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw – ocenić należy negatywnie – instytucja asesora sądowego generalnie budzi bowiem istotne wątpliwości w kontekście jej zgodności z normami konstytucyjnymi i należy postulować gruntowne przemyślenie tej kwestii, co dezaktualizuje ocenę proponowanych w projekcie kwestii szczegółowych dotyczących asesorów sądowych.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy doświadczenie życiowe i przygotowanie zawodowe asesorów gwarantuje sprawne i merytoryczne orzekanie w sprawach rodzinnych i opiekuńczych. Nie ma żadnych racjonalnych przyczyn, dla których asesorzy nie mogliby orzekać we wszystkich kategoriach spraw rodzinnych i nieletnich w sądach rejonowych. Wprowadzenie projektowanych zmian ma również znaczenie praktyczne dla funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, ze względu na bardzo trudną sytuację kadrową w wymiarze sprawiedliwości, wynikającą z nieobsadzenia wielu stanowisk sędziowskich. Taka sytuacja może stwarzać zagrożenie życia i zdrowia osób wymagających ochrony prawnej ze strony sądów rodzinnych, bowiem w sprawach rodzinnych i opiekuńczych rozstrzygnięcia powinny zapadać niezwłocznie. Doświadczenie pokazuje, że praktykanci i aplikanci sądowi często są zainteresowani sprawami rodzinnymi i

Wykaz uwag i opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (UD206) w zakresie umożliwienia asesorum orzekania w wydziałach rodzinnych (aktualnie materia jest przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych UD 270)

				opiekuńczymi oraz deklarują chęć pracy w tych wydziałach, podobnie jak asystenci sędziów w wydziałach rodzinnych czy referendarze - osoby po 35 roku życia. Mają oni odpowiednie predyspozycje i doświadczenie życiowe, wynikające z własnego życia osobistego, są bardzo dobrze zorientowani w problematyce spraw rodzinnych i opiekuńczych. Twierdzenie, że instytucja asesora sądowego budzi wątpliwości w kontekście jej zgodności z normami konstytucyjnymi stanowi jednostkowe stanowisko opiniującego.
--	--	--	--	---